

Uczelniany System Zapewniania Jakości Kształcenia w Politechnice Radomskiej im. K. Pułaskiego

Deklaracja Bolońska, stosowne zapisy w ustawie Prawo o szkolnictwie wyższym z 27 lipca 2005 roku oraz stale rozwijająca się współpraca międzynarodowa, troska o odpowiednie wykształcenie, dające szanse na rozwój kariery zawodowej po ukończeniu studiów, zobowiązują Politechnikę Radomską do stałego podnoszenia jakości kształcenia oraz mechanizmów jego monitorowania i doskonalenia. Stałe umacnianie akademickiego charakteru Politechniki Radomskiej oraz jej prestiżu daje szanse i gwarancje na jej godne miejsce w Europejskim Obszarze Edukacyjnym.

§ 1

Zasadnicze cele Systemu:

- 1) stałe monitorowanie i podnoszenie jakości kształcenia w Politechnice Radomskiej,
- 2) podniesienie rangi pracy dydaktycznej,
- 3) tworzenie jednoznacznych procedur oceny metod i warunków kształcenia oraz programów studiów uwzględniających systemy stosowane w innych krajach (szczególnie w krajach Unii Europejskiej),
- 4) zwiększenie mobilności studentów w kraju i za granicą,
- 5) informowanie społeczeństwa, w tym w szczególności uczniów szkół średnich – kandydatów na studia, pracodawców oraz władz różnych szczebli o jakości kształcenia i poziomie wykształcenia absolwentów.

§ 2

System obejmuje:

- 1) monitorowanie standardów akademickich,
- 2) ocenę procesu nauczania,
- 3) ocenę jakości i warunków prowadzenia zajęć dydaktycznych,
- 4) ocenę dostępności informacji na temat kształcenia,
- 5) ocenę mobilności studentów,
- 6) ocenę warunków socjalnych studentów,
- 7) zbieranie opinii absolwentów Politechniki Radomskiej o przebiegu odbytych studiów,
- 8) zbieranie opinii pracodawców o poziomie zatrudnianych absolwentów PRad,
- 9) wypracowanie właściwych instrumentów służących do realizacji tych zadań.

§ 3

Monitorowanie standardów akademickich polega na systematycznej analizie i ocenie na danym kierunku studiów:

- 1) kadry nauczającej z udokumentowanym dorobkiem naukowym i dydaktycznym,
- 2) w danej dziedzinie i dyscyplinie, zgodności programów nauczania ze standardami kształcenia.

§ 4

Ocena procesu nauczania dla danego kierunku obejmuje wszystkie poziomy kształcenia (I i II stopnia, magisterskie jednolite) i formy studiów (stacjonarne, niestacjonarne). Składa się ona z oceny:

- 1) sylwetki absolwenta,
- 2) programu nauczania,
- 3) planu studiów,
- 4) szczegółowych programów poszczególnych przedmiotów,
- 5) realizowanego systemu punktowego (ECTS),
- 6) wymagań egzaminacyjnych,
- 7) wymagań stawianych pracom dyplomowym (licencjackim, inżynierskim i magisterskim),
- 8) wymagań i zakresu egzaminu dyplomowego.

§ 5

1. Ocena jakości i warunków prowadzenia zajęć dydaktycznych odbywa się na podstawie analizy danych pochodzących z dokumentacji procesu dydaktycznego oraz oceny zajęć i dotyczy:
 - 1) zgodności merytorycznej treści poszczególnych przedmiotów ze standardami kształcenia i programem nauczania,
 - 2) warunków realizacji kształcenia, na które składają się:
 - a) infrastruktura dydaktyczna: sale wykładowe, seminaryjne, ćwiczeniowe, laboratoria, w tym laboratoria komputerowe, wyposażenie w środki audiowizualne, dostęp studentów do komputerów poza godzinami zajęć dydaktycznych itp.,
 - b) liczebność studentów w grupach wykładowych, ćwiczeniowych, laboratoryjnych, projektowych, seminaryjnych,
 - c) racjonalność rozkładów zajęć, organizacja zajęć,
 - d) pomoce dydaktyczne (podręczniki, skrypty, notatki w Internecie i inne),
 - e) kontakt przez Internet (strony wydziałów, pracowników),
 - f) wyposażenie bibliotek i czytelni, dostęp studentów do komputerowych baz danych i katalogów w Uczelni i poza nią (liczba woluminów i warunki lokalowe),
 - g) ocena pracy dziekanatów: obsługa studentów, poziom komputeryzacji.
2. Ocena jakości zajęć dydaktycznych jest wspomagana anonimową ankietą oceny prowadzonych zajęć wypełnianą dobrowolnie przez studentów Politechniki Radomskiej (**wzór ankiety - załącznik nr 1 do niniejszego Systemu**).
3. Celowe jest zasięgnięcie opinii absolwentów Politechniki Radomskiej o programie nauczania, kadrze nauczającej, organizacji procesu kształcenia i osiągniętych efektach edukacji. Absolwenci danego kierunku studiów, anonimowo i dobrowolnie, wyrażają swoją opinię za pomocą ankiety.

§ 6

1. Istotnym instrumentem oceny jakości procesu dydaktycznego są okresowe hospitacje zajęć. Hospitacje zajęć dydaktycznych dotyczą wszystkich nauczycieli akademickich. Zakres i tryb przeprowadzania hospitacji określa dziekan wydziału. Z przeprowadzonych hospitacji sporządza się protokoły (**wzór protokołu - załącznik nr 2 do niniejszego Systemu**).

2. Hospitacje zajęć dydaktycznych powinny być prowadzone co najmniej raz pomiędzy standardowymi okresami oceny pracownika.

§ 7

1. Wyniki ankiety oceny prowadzonych zajęć i protokoły hospitacji zajęć dydaktycznych są wykorzystywane w okresowych ocenach pracowników i w procesie awansowania nauczycieli akademickich. Z pracownikami, którzy uzyskali negatywne opinie, dziekan i kierownik zakładu/katedry muszą przedyskutować powody otrzymanej opinii.
2. Wyniki ankietyzacji i hospitacji zajęć dydaktycznych oraz inne informacje dotyczące jakości kształcenia pozostają dostępne do wiadomości władz rektorskich, dziekańskich oraz bezpośredniego przełożonego pracownika i ocenianego pracownika.
3. Nazwiska wyróżniających się nauczycieli akademickich, za ich zgodą, podawane są do publicznej wiadomości.

§ 8

Zapewnienie wysokiej jakości procesu kształcenia wymaga profesjonalnie przygotowanej kadry nauczającej. Niezbędne jest przygotowanie pedagogiczne młodszych pracowników naukowo – dydaktycznych. Konieczny jest udział młodszych pracowników w różnych formach kształcenia nauczycieli: studia podyplomowe w zakresie naukoznawstwa i pedagogiki, kursy, seminaria i konferencje dydaktyczne, narady posesyjne, zajęcia prowadzone przez uznanych dydaktyków itp.

§ 9

1. Pełne i aktualne informacje o ofercie dydaktycznej Uczelni, jakości kształcenia i poziomie wykształcenia absolwentów są dostępne dla wszystkich zainteresowanych, a w szczególności dla uczniów szkół średnich – potencjalnych kandydatów na studia, studentów, pracodawców i władz różnych szczebli, nauczycieli akademickich i całego środowiska naukowego.
2. Oferta dydaktyczna powinna zawierać dane o zasadach rekrutacji, poziomach i formach studiów, sylwetce absolwenta, studiach podyplomowych i innych możliwościach kształcenia na danym kierunku studiów i na wydziale. W ofercie należy zwracać uwagę na przyznane certyfikaty jakości kształcenia, różne formy organizacji studiów (m.in. indywidualny tok studiów, wyjazdy zagraniczne dla najlepszych studentów) i elastyczność studiowania. Należy podkreślać stwarzane przez Uczelnię warunki do działalności naukowej (m.in. koła naukowe studentów), kulturalnej i sportowej.
3. Informacje powinny być powszechnie dostępne w wersji pisemnej (informatory, katalogi, ulotki, plakaty, wydawnictwa dydaktyczne itp.) i elektronicznej (Internet).
4. Zaleca się aktywne formy promocji kierunku studiów, wydziału i Uczelni przez okresowe spotkania z młodzieżą, nauczycielami szkół średnich i studentami (dni otwarte, targi edukacyjne, festiwal nauki, olimpiady, konkursy, konferencje naukowe, spotkania dyskusyjne itp.). Niezbędna jest prezentacja możliwości i jakości kształcenia studentów w Politechnice Radomskiej w prasie, radiu i telewizji.

§ 10

Na jakość kształcenia mają również wpływ warunki socjalne studentów, wobec czego należy sprawdzać warunki w domach studenckich, działania stołówek, barów, a także klubów studenckich działających w domach studenckich i na terenie Osiedla Akademickiego.

§ 11

Na okres kadencji Rektor powołuje Pełnomocnika Rektora ds. Jakości Kształcenia.

Do zadań Pełnomocnika Rektora ds. Jakości Kształcenia należy:

- Koordynacja prac i współdziałanie z jednostkami Uczelni w zakresie działań związanych z zapewnianiem jakości kształcenia.
- Koordynowanie działań w ramach systemu akredytacji zewnętrznej.
- Analiza stanu zatrudnienia kadry.
- Nadzór nad przebiegiem ankietyzacji i hospitacji.
- Przewodniczenie pracom Uczelnianego Zespołu ds. Jakości Kształcenia.

§ 12

1. Z Uczelnianym Systemem Zapewniania Jakości Kształcenia integralnie związane są Wydziałowe Systemy Zapewniania Jakości Kształcenia. Sposób ich funkcjonowania regulują postanowienia rad wydziałów.
2. Na okres kadencji Dziekani powołują Wydziałowych Pełnomocników ds. Jakości Kształcenia.
3. Do zadań Wydziałowych Pełnomocników ds. Jakości Kształcenia należy:
 - Zbieranie, gromadzenie i rozpowszechnianie informacji i innych danych dotyczących działań w zakresie jakości kształcenia na Wydziale oraz wewnątrz Uczelni.
 - Organizowanie i koordynacja działań związanych z procesem akredytacyjnym kierunków prowadzonych na Wydziale, w tym pomoc w przygotowaniu raportu samooceny jednostki.
 - Koordynacja i kontrola prawidłowości realizacji procesu oceny zajęć dydaktycznych przez studentów oraz zasięganie opinii absolwentów, w tym pomoc w zakresie przygotowywania ankiet i opracowywania wyników.
 - Koordynację procesu hospitacji zajęć dydaktycznych.
 - Kierowanie pracami powołanych na Wydziale grup zadaniowych związanych z jakością kształcenia.
 - Sporządzanie corocznego raportu o stanie jakości kształcenia na Wydziale, prezentację raportu na posiedzeniu Rady Wydziału, przygotowanie planu działań mających na celu podnoszenie jakości kształcenia w okresie do następnej oceny.

§ 13

1. Uczelniany Zespół ds. Jakości Kształcenia powołuje Rektor na okres kadencji. W skład Zespołu wchodzi Wydziałowi Pełnomocnicy ds. Jakości Kształcenia oraz przedstawiciele jednostek o zadaniach ogólnouczelnianych (Studium Języków Obcych, Studium Wychowania Fizycznego i Sportu, Biblioteka Główna). Przewodniczącym Zespołu jest Pełnomocnik Rektora ds. Jakości Kształcenia.
2. Do zadań Zespołu należy całościowo spraw związanych z jakością kształcenia w Politechnice Radomskiej, czyli nadzór i koordynacja prac prowadzonych w ramach Systemu.
3. Do zadań Zespołu należą w szczególności:
 - Nadzór nad prawidłową realizacją celów Systemu.
 - Nadzór nad prawidłowym funkcjonowaniem Systemu Punktowego ECTS.
 - Ocena realizacji wdrażania Wydziałowych Systemów na podstawie corocznych sprawozdań Wydziałowych Pełnomocników ds. Jakości Kształcenia.
 - Okresowy przegląd programów i planów studiów i ocena ich zgodności ze standardami Ministerstwa NiSzW.

- Przygotowanie sprawozdań i raportów dla Rektora i Senatu o stanie jakości kształcenia w Uczelni.

§ 14

1. Rady wydziałów przynajmniej raz w roku akademickim poświęcają jedno ze swoich posiedzeń zagadnieniom doskonalenia jakości kształcenia na wydziałach, wykorzystując w tym zakresie informacje zgromadzone w wyniku stosowania Uczelnianego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia.
2. Protokoły z posiedzeń rad wydziałów dotyczących jakości kształcenia powinny być przekazane Prorektorowi ds. Dydaktycznych i Studenckich w terminie do końca maja każdego roku akademickiego.

§ 15

Za realizację ustaleń zawartych w § 12 odpowiadają Dziekani wydziałów.

§ 16

Uczelniany System Zapewniania Jakości Kształcenia i Wydziałowe Systemy powinny być wykorzystane do:

- 1) stałego doskonalenia warunków realizacji i jakości procesu dydaktycznego,
- 2) prowadzenia przejrzystej polityki kadrowej,
- 3) nagradzania i awansowania pracowników,
- 4) wspierania innowacji dydaktycznych,
- 5) monitoringu liczby miejsc na kierunkach studiów.

§ 17

Analizy i oceny funkcjonowania Uczelnianego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia dokonuje Senat Politechniki Radomskiej w każdym roku akademickim na podstawie sprawozdania Pełnomocnika Rektora ds. Jakości Kształcenia.

ANONIMOWA ANKIETA OCENY PROWADZONYCH ZAJĘĆ

Powodowani chęcią podnoszenia jakości kształcenia w naszej Uczelni prosimy o wypełnienie poniższej ankiety.

Zwracamy się do Państwa z prośbą o udzielenie przemyślanych, szczerych i bezstronnych odpowiedzi na postawione pytania.

Wypełniając ankietę proszę zaznaczyć właściwą odpowiedź przez zakreślenie odpowiedniej oceny na skali umieszczonej pod pytaniem. Zapewniamy, że badania są anonimowe, a wyniki przedstawione będą w postaci zestawień zbiorczych.

Dane informacyjne

1. Rodzaj studiów: stacjonarne*, niestacjonarne*

2. Rodzaj zajęć: wykład*, ćwiczenia audytoryjne*, konwersatorium* ćwiczenia laboratoryjne*,
ćwiczenia projektowe*, seminarium*, lektorat *, zajęcia praktyczne*

(* niepotrzebne skreślić)

3. Nazwa przedmiotu:

4. Ilość nieobecności na ankietowanych zajęciach:

5. Imię i nazwisko nauczyciela prowadzącego zajęcia:.....

PYTANIA ANKIETOWE

1. Czy zajęcia były prowadzone zgodnie z programem przedmiotu zawartym w katalogu?

1 Bardzo źle	2	3	4	5 Bardzo dobrze
-----------------	---	---	---	--------------------

2. Czy sposób, w jaki prowadzone były zajęcia zachęcał do samodzielnego myślenia?

1 Zdecydowanie zniechęcał	2	3	4	5 Zdecydowanie zachęcał
---------------------------------	---	---	---	-------------------------------

3. Czy osoba prowadząca zajęcia wyjaśniała wątpliwości/niejasności, pojawiające się w trakcie zajęć?

1 Nigdy	2	3	4	5 Zawsze
------------	---	---	---	-------------

4. Jak ocenia Pan(i) komunikatywność osoby prowadzącej zajęcia

1 Bardzo źle	2	3	4	5 Bardzo dobrze
-----------------	---	---	---	--------------------

5. Jak ocenia Pan(i) atmosferę na zajęciach oraz stosunek prowadzącego do studentów?

1 Bardzo źle	2	3	4	5 Bardzo dobrze
-----------------	---	---	---	--------------------

6. Czy osoba prowadząca zajęcia wyjaśniła zasady/kryteria oceniania studentów?

1 W ogóle nie wyjaśniła	2	3	4	5 Wyjaśniła w sposób pełny
-------------------------------	---	---	---	----------------------------------

7. Czy osoba prowadząca zajęcia przychodziła na nie regularnie/punktualnie?

1 Nigdy	2	3	4	5 Zawsze
------------	---	---	---	-------------

8. Czy osoba prowadząca zajęcia przestrzegała terminów konsultacji/dyżurów?

1 Nigdy	2	3	4	5 Zawsze
------------	---	---	---	-------------

9. **Inne uwagi:**

.....

.....

.....

Zasady ankietowania studentów

1. Badania ankietowe przeprowadzane są przez jednostkę prowadzącą zajęcia dydaktyczne. **Sposób przeprowadzenia badań ankietowych winien gwarantować anonimowość i niejawność wyników badań.**
2. Należy zadbać o losowy dobór grup wypełniających ankietę.
3. Za przeprowadzenie ankiet odpowiada Dziekan Wydziału prowadzącego oceniane zajęcia dydaktyczne. Do obowiązków Dziekana Wydziału należy:
 - 3.1. opracowanie wyników badań ankietowych i przedstawienie ich osobom ankietowanym,
 - 3.2. odpowiednie przechowywanie wyników badań ankietowych,
 - 3.3. informowanie Kierowników Katedr/Zakładów o wynikach oceny pracowników,
 - 3.4. wykorzystanie wyników ankiety do oceny okresowej pracowników.
4. Badania ankietowe obejmują wszystkich nauczycieli akademickich zatrudnionych w Politechnice Radomskiej i winny być przeprowadzane przynajmniej 1 raz w roku. Do oceny okresowej uwzględniane są wyniki wszystkich ankiet przeprowadzonych od poprzedniej oceny pracownika.
5. Jeżeli zgromadzone ankiety dotyczą tego samego przedmiotu należy policzyć średnią biorąc pod uwagę opinie wszystkich studentów.
6. Ankietyzacja winna być przeprowadzana bezpośrednio z końcem zajęć danego semestru. Wyniki ankiet należy opracować po zakończeniu semestru oraz zakończeniu wszystkich zaliczeń i egzaminów z przedmiotu prowadzonego przez danego pracownika.

ARKUSZ HOSPITACJI ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH
w Politechnice Radomskiej

przeprowadzonej w dniu: _____
(*stopień naukowy, imię i nazwisko nauczyciela*)

Nauczyciel hospitujący:

(*stopień naukowy, imię i nazwisko nauczyciela*)

na Wydziale:

(*nazwa Wydziału*)

Zajęcia hospitowane:

1. Rodzaj zajęć: wykład, ćwiczenia, seminaria, laboratoria *

2. Przedmiot:

3. Studia: stacjonarne, niestacjonarne, I stopnia, II stopnia *

4. Semestr: _____

5. Kierunek studiów:

6. Specjalność:

7. Numer grupy: _____

Temat zajęć:

Ocena hospitowanych zajęć:

1. Konstrukcja zajęć:

2. Przygotowanie prowadzącego:

3. Sposób określenia celu dydaktycznego:

4. Czy cel zajęć został zrealizowany i był zgodny z programem:

5. Komunikatywność prowadzącego:

6. Umiejętność nawiązania kontaktu ze studentami i ich aktywizacji:

7. Inne /wykorzystanie pomocy audiowizualnych, wykazanie związku z praktyką itp.:

8. Ogólna ocena i zalecenia hospitującego:

9. Ew. uwagi hospitowanego do powyższej oceny:

.....
(nauczyciel hospitowany)

.....
(nauczyciel hospitujący)